

Patenten of Software

Citation for published version (APA):

Soete, L. L. G. (2004). Patenten of Software. *I/O InformatieOnderzoek*, 1(3), 12-12.

Document status and date:

Published: 01/01/2004

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

«En toch valt te betwijfelen of de toekenning van softwarepatenten de innovatie in de sector zal bevorderen»

Patenten op software?

Door Luc Soete

Tot op heden geniet software in Europa copyright bescherming: een systeem van intellectueel eigendom dat zich hoofdzakelijk beperkt tot de bescherming van de auteursrechten van creatieve en literaire werken. In principe beschermt copyright – zoals trademarks met betrekking tot design – slechts de uiterlijke, gepubliceerde vorm van het creatieve product, niet de onderliggende technologische kennis die, voor zover die er is, ook niet vrijgegeven wordt. Copyrights zijn dan ook vrij ongepast voor softwareprogramma's die in de eerste plaats het resultaat zijn van onderzoek gericht op het oplossen van concrete problemen. Het concept copyright werd dan ook over de jaren heen tot in extreme vorm uitgerekt om alsnog bescherming te kunnen bieden aan softwareprogramma's.

In tegenstelling tot het Europese octrooi-verdrag uit 1973 dat software als niet octrooieerbaar beschouwde, is de druk dan ook toegenomen om softwareprogramma's, niet alleen wanneer deze gekoppeld zijn aan hardwareproducten, maar ook software *sui generis*, door patenten te beschermen. In de Verenigde Staten heeft dit ertoe geleid dat de wetgeving aangepast werd zodat softwareprogramma's sinds 1996 naast copyright ook gepatenteerd mogen worden. Dat dit het Amerikaanse Patent Office geen windeieren heeft gelegd, blijkt uit het feit dat nu al 15% van alle patenten in de Verenigde Staten softwarepatenten zijn. En ook in Europa heeft het Europees Patentbureau in toenemende mate patenten toegekend aan software gerelateerde uit-

vindingen (zo'n 30.000), zonder echter dat hiervoor een duidelijk Europees juridisch kader bestond. Logisch dan ook dat binnen Europa gedacht wordt aan verdere uitbreiding van patenten in de richting van software, vooral wanneer die gekoppeld zijn aan technische toepassingen. Patenten bieden immers niet alleen de uitvinder intellectuele bescherming, de onderliggende kennis wordt ook publiek gemaakt in het door het patentbureau erkende patent. En loopt Europa nu juist niet achter op het commercialiseren van uitvindingen, de innovaties waarover tegenwoordig elke beleidsman of -vrouw het heeft in Europa, juist op het gebied van ICT?

En toch valt te betwijfelen of de toekenning van softwarepatenten de innovatie in de sector zal bevorderen. Belangrijk vanuit dit perspectief is het onderscheid tussen software en andere technologische ontwikkelingen. Softwareontwikkeling is een typisch incrementeel ontwikkelingsproces waarbij computerprogrammalijnen worden toegevoegd aan veelal reeds bestaande kennis, letterlijk worden bijgeschreven. Bescherming van software door patenten biedt vanuit dit perspectief een te 'diepe' bescherming van onderliggende kennis, waarbij het evenwicht tussen formele en intellectuele bescherming van het uitgevonden product of proces en spreiding van de onderliggende kennis en informatie mank loopt. Zo moet gevreesd worden dat patentbescherming juist de softwareontwikkeling van nieuwkomers praktisch onmogelijk zal maken: altijd weer zal een deel van de softwarecode al gebruikt geweest zijn en deze kennis al door een

patent beschermd zijn. In tegenstelling tot heel wat meer complexe technologieën biedt software vandaag de dag nog steeds innovatie- en intredemogelijkheden voor kleine ondernemingen, zelfs voor individuen. Vanuit dit perspectief bedreigen softwarepatenten innovatie door de kosten te verhogen en onzekerheid te creëren in het bij elkaar brengen van de vele componenten die nodig zijn voor de ontwikkeling van computerprogramma's. Nu al is het in de Verenigde Staten gebruikelijk dat softwareontwikkelaars in de meeste bedrijven aangeraden wordt geen zogenaamde 'patent search' te doen in relatie tot de software die ze ontwikkelen. Liever straks op een eventuele rechtszaak kunnen zeggen 'ik wist hier niets van', dan te moeten erkennen dat men wist dat er al een patent toegekend was op een softwaredeel.

Uit deze en andere ervaringen, opgedaan in de Verenigde Staten en gedocumenteerd in tal van studies, blijkt dat met name in de ICT-sector de uitbreiding van patentbescherming tot software geleid heeft tot het hoofdzakelijk strategisch gebruiken van patenten eerder dan tot een echte toename in innovatie. Liever dus, zoals Paul Klint hier argumenteerde, geen patenten op software.

Luc Soete is hoogleraar Internationale Economische Betrekkingen aan de Universiteit Maastricht en directeur van het Maastricht Economic Research Institute on Innovation and Technology (MERIT).

Deze rubriek bevat bijdragen van lezers en deskundigen. Publicatie betekent niet dat de redactie instemt met de inhoud. U kunt uw bijdragen richten aan de redactie. Deze behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen te redigeren, in te korten of te weigeren. Inzending geeft de redactie het recht een bijdrage ook via internet openbaar te maken.